

ופרכינן: הניחא שוחט בהמה תמימה שלא לשם פסח, שמקטירים את אימוריה אם עלו [בדיעבד] על המזבח, ולכן הוא מתקן בשחיטתו.

אבל זה ששנינו "שהטו ונמצא בעל מום — חייב", שאין מקטירים את אימוריהם של בעלי מומין על המזבח אפילו אם עלו עליו [כי רק זבחים שנפסלו בקודש, בעזרה, מקטירים את אימוריהם אם עלו על המזבח, ולא זבחים שפסולם מחמת עצמם, כבעלי מומין] —

מדוע הוא חייב? מה תיקן זה בשחיטתו?!

ומשנינן: משנתנו עוסקת בבהמה בעלת מום קל, שמקטירים את אימוריה אם עלו בדיעבד על המזבח.

שמדובר בה כגון שתיקן בשחיטתו בהמה שהמום שלה הוא ב"דוקין שבעין", שהוא מום קל, הפוסל רק בקרבן בהמה, אך אינו פוסל בעופות.

ואליבא דרבי עקיבא היא.

דאמר רבי עקיבא: בהמה שיש לה מום הקרוי "דוקין שבעין", על אף שלכתחילה לא ישחטנה, ואם שחטה לא יקטיר את אימוריה — אם שחטה ובדיעבד עלו אימוריה על המזבח, לא ירדו ממנו!

ולא אמר רבי עקיבא דין זה אלא במום הזה, היות והוא מום קל, שכשר בעופות, לכתחילה.

עוד שנינו במשנה: שחטו ונמצא טריפה בפתר — פטור.

שרצה התנא לשנות את המחלוקת בין רבי אליעזר ורבי יהושע בענין טועה בדבר מצוה.

אמר ליה רב הונא בר חיננא לבריה, לבנו: כי אזלת, כשתלך לקמיה דרבי זריקא — בעי מיניה שאלה זאת:

לדברי האומר שאין השוחט בשבת או העושה חבורה בבהמה בשבת חייב משום "נטילת נשמה" אלא אם כן תיקן בשחיטתו את הבהמה, או שהיה לו תועלת בחבלתו בבהמה, כגון שהוא צריך דם כדי להאכיל את כלבו.

אבל אם בשחיטתו או בחבלתו הוא רק קילקל, הוא אינו חייב על נטילת נשמה, היות והמקלקל בעשיית חבורה בשבת — פטור.

לפיו — זה ששנינו במשנתנו "שהטו שלא לאוכליו, חייב", מדוע יש לחייבו?

מה תיקון תיקן בשחיטתו? והרי הקרבן פסול הוא, ומדוע מתחייב על נטילת נשמתו, והרי לדבריו "מקלקל בחבורה פטור"?

אמר ליה רבי זריקא: אכן הוא כן תיקן בשחיטתו, למרות שלא עלה לו הקרבן לשם קרבן פסח.

שהרי נאמרה ההלכה בכל הקרבנות שנפסלו בעזרה שאם עלו אימוריהן בדיעבד על המזבח כדי להקטירם — שוב לא ירדו, אלא מקטירים אותם למרות שהזבח פסול.

ונמצא שהועילה השחיטה לענין שאם יעלו בדיעבד את האימורים על המזבח הם יוקטרו, על אף פסלותם. ונמצא שתיקן ענין זה בשחיטתו, ולכן הוא חייב חטאת.